

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - initiativärende, låt inte Rörbergs flygplats förfalla

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att

inte upprätta nya avtal med de som idag nyttjar markområden inom fastigheten Överhärde 63:1 m f l, tidigare Rörbergs flygplats, utan giltiga avtal

att inom ramen för det nyligen beslutade exploateringsprojektet, där förnyat detaljplanearbete för fastigheterna Överhärde 63:1 m f l ingår, utreda förutsättningarna för att möta efterfrågan på verksamhetsmark i form av ett modernt flexibelt verksamhetsområde samtidigt som de höga naturvärdena inom området kan värnas

Ärendet i korthet

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 8 juni 2021, § 86, beslutade kommunstyrelsen att ett initiativärende från moderaterna och kristdemokraterna – Låt inte Rörbergs flygplats förfalla – fick väckas och därefter beredas vidare för beslut i sak.

Yrkandena i ärendet var följande: att Gävle kommun skyndsamt utarbetar avtal med intresserade flygklubbar och andra föreningar som möjliggör att man fortsättningsvis kan bruka Rörbergs flygplats i väntan på eventuell, ny detaljplan samt att en utredning tillsätts inför detaljplanearbetet för att se över vilka verksamheter som skulle kunna husa på området parallellt med att flygplatsen består.

Beredning i korthet

Kommunfullmäktige beslutade redan i november 2016, § 5, att verksamheten på Gävle Flygplats skulle upphöra och en avvecklingsplan omedelbart upprättas. Avvecklingsplanen innebar att Gävle flygplats omedelbart avvecklades som instrumentflygplats. I beslutet angavs också att möjligheterna att fortsatt använda flygplatsen för annan flygverksamhet vid en omklassning till icke godkänd flygplats kan möjliggöras genom avtal med de som önskar. Avtalen ska inte ge garantier för fortsatt underhåll och investeringar från kommunens sida utan helt och hållet bygga på kommersiella grunder.

Efter fullmäktiges beslut har i huvudsak följande skett. Flygplatsen har avvecklats som godkänd IFR-flygplats och omcertifierats till icke

Kommunstyrelsen

godkänd VFR-flygplats. Det miljötillstånd som tidigare fanns för flygverksamhet är återkallat. Det finns inte längre några tankmöjligheter och banan är i mycket dåligt skick både vad gäller beläggning och fungerande ljus.

Trafikverket har haft – och har fortsatt – regeringens uppdrag att se över behovet av beredskapsflygplatser i landet. Under pandemin har antalet temporärt utökats från 10 till 17 beredskapsflygplatser. Den 4 augusti i år presenterade Trafikverket en rapport där det föreslås ett nationellt nät om totalt 22 beredskapsflygplatser. I förslaget finns inte Gävle med som tänkt flygplats, inte heller i ett utökat scenario med 27 platser finns Gävle med.

I rapporten anges bl a följande som krav på en beredskapsflygplats (s 17): ”Beredskapsflygplatser måste kunna hantera olika kriser av nationell karaktär, och därför bör kapaciteten på flygplatsen vara av stor vikt, dvs. landningsbanans längd, bredd och bärighet, förekomst av uppställningsplatser, hangarer och terminaler, utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (CNS-utrustning), förekomst av flygtrafiktjänst m.fl. Närheten till vattendrag och sjöar är av stor betydelse för bl.a. bekämpning av skogsbränder”. På ett annat ställe påpekas också vikten av giltigt miljötillstånd och tankmöjligheter.

Under 2019 tog Gävle kommun fram en detaljplan för Överhärde 63: 1 m fl för att möjliggöra verksamhetsmark vid den tidigare flygplatsen. Efter överklagande upphävde mark- och miljödomstolen detaljplanen då de ansåg att den MKB som upprättats inte var tillräcklig. Eftersom behovet av verksamhetsmark är efterfrågat i Gävle kommun så beslutade samhällsbyggnadsutskottet den 31 augusti 2021 att göra en ny projektbeställning och att inleda ett förnyat detaljplanearbete inom berört markområde. I dagsläget finns inga avtal med flygklubbar eller enskilda personer kopplade till sportflyg. Att i dagsläget skriva nya avtal med dessa och därmed göra dem till sakägare i området skulle vara olyckligt i den detaljplaneprocess som påbörjats. Upplyningsvis kan nämnas att vad gäller Beredskap Gävleborg så har mark – och miljödomstolen i anledning av deras överklagande av den tidigare detaljplanen redan konstaterat att de inte är sakägare.

Beslutsunderlag

Initiativärendet från m och kd

Ks beslut den 8 juni 2016

SBU beslut och förnyade beställning av exploateringsprojekt från den 31 augusti 2021

Kommunstyrelsen

Länk till Trafikverkets rapport den 4 augusti 2021; 2021:152

[Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter –
Kompletterande underlag och förslag avseende svenska
beredskapsflygplatser \(delleverans\) \(trafikverket.se\)](#)

Beslutet ska skickas till
Kommunalråden för m och kd

Helén Åleskog

Sektorchef